Obsah

ÚVOD 9

1. MULTILATERALISMUS A MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE 13

1.1 Teoretická východiska multilateralismu a multilaterální spolupráce 13
1.1.1 Multilateralismus dle motivací aktérů 20
1.1.1.1 Instrumentální multilateralismus 24
1.1.1.2 Morální multilateralismus 30
1.1.1.3 Sociální multilateralismus 32
1.1.2 Multilateralismus dle formy – mezinárodní normy, režimy a organizace 37
1.2 Historie mezinárodních organizací 41
1.3 Mezinárodní organizace 46
1.3.1 Mezinárodní organizace – pojem a definice 46
1.3.1.1 Sdružení států 47
1.3.1.2 Ustavení na základě mezinárodní smlouvy 48
1.3.1.3 Trvalá povaha 49
1.3.1.4 Vlastní orgány 50
1.3.1.5 Mezinárodněprávní subjektivita 51
1.3.1.6 Plnění úkolů svěřených členskými státy 52
1.4 Typologie mezinárodních organizací 54
1.4.1 Typologie podle právní formy 55
1.4.2 Typologie mezinárodních organizací podle geografického rozsahu 60
1.4.3 Typologie mezinárodních organizací podle oblasti zaměření 61
1.4.4 Typologie mezinárodních organizací podle jejich funkce 64

2. ČESKÁ REPUBLIKA A MEZINÁRODNÍ ORGANIZACE 66

2.1. Historický vývoj zapojení České republiky do mezinárodních organizací 66
2.1.1 Vývoj zapojení České republiky v mezinárodních organizacích 67
2.1.2 Trendy zapojení České republiky v mezinárodních organizacích 75
2.2 Analýza struktury zapojení České republiky v mezinárodních organizacích 77
2.2.1 Základní informace o struktuře členství České republiky v mezinárodních organizacích 78
2.2.2 Struktura členství z hlediska finančních nákladů 86
2.2.3 Struktura členství s ohledem na soulad se členstvím dalších členských států EU 95

3. ÚČELNOST ČLENSTVÍ ČESKÉ REPUBLIKY V MEZINÁRODNÍCH ORGANIZACÍCH: ANALÝZA A DOPORUČENÍ 97

3.1 Stávající limity vládního zmapování členství České republiky v mezinárodních organizacích 97
3.1.1 Další prostor pro zlepšení přístupu České republiky k mapování členství v mezinárodních organizacích 100
3.2 Analýza účelnosti zapojení České republiky do mezinárodních organizací 101
3.3 Návrhy zlepšení efektivity členství a působení České republiky v mezinárodních organizacích 110
3.3.1 Centrální databáze údajů o členství České republiky v mezinárodních organizacích 110
3.3.1.1 Obsah centrální databáze 111
3.3.1.2 Vytvoření, správa a aktualizace databáze 115
3.3.2 Kritéria vyhodnocování účelnosti a efektivity členství a působení České republiky v mezinárodních organizacích 116
3.3.2.1 Dosavadní výzkum a mezinárodní praxe 116
3.3.2.2 Kritéria vyhodnocování účelnosti a efektivity členství a působení České republiky v mezinárodních organizacích 118

3.3.2.2.1 Sledované cíle ... 119
3.3.2.2.2 Personální zajištění ... 120
3.3.2.2.3 Poměr nákladů a výsledků ... 121
3.3.2.2.4 Realizované aktivity ... 123

ZÁVĚR ... 125

Poznámky ... 128
Literatura ... 138
Seznam zkratek ... 150
Résumé ... 154
O autorech ... 157

Seznam tabulek a grafů

Tabulka č. 1: Typy multilateralismu dle logiky zdůvodnění ... 23
Tabulka č. 2: Teoretické náhledy na multilateralismus ... 35–36
Tabulka č. 3: Kategorie multilateralismu dle formy ... 37
Tabulka č. 4: Typy organizací dle členství ... 60
Tabulka č. 5: Kritéria vyhodnocování účelnosti a efektivity členství a působení České republiky v mezinárodních organizacích (operacionalizace) ... 127

Graf č. 1: Počet MeO – členství dle odborného gestora (bez AV) ... 80
Graf č. 2: Podíl MeO dle roku vstupu ... 81
Graf č. 3: Podíl na celkovém členství dle typu MeO ... 82
Graf č. 4: Podíly gestorů dle typů členství v MeO: NV (celkem 88) ... 83
Graf č. 5: Podíly gestorů dle typů členství v MeO: ON (celkem 77) ... 83
Graf č. 6: Podíly gestorů dle typů členství v MeO: VL (celkem 60) ... 84
Graf č. 7: Podíly gestorů dle typů členství v MeO: nezařazené (celkem 55) ... 84
Graf č. 8: Podíly gestorů dle typů členství v MeO: DU (celkem 43) ... 85
Graf č. 9: Podíly gestorů dle typů členství v MeO: OR (celkem 16) ... 85
Graf č. 10: Podíl na celkovém členství dle typu rozhodnutí o členství ... 86

Graf č. 11: Mandatorní versus nemandatorní výdaje v roce 2011 87
Graf č. 12: Výše příspěvku v tis. Kč dle resortů 88
Graf č. 13: Podíl resortů na celkových nákladech na MeO 89
Graf č. 14: Náklady 10 největších MeO versus zbylé MeO 89
Graf č. 15: Deset nejnákladnějších MeO a jejich odborní gestoři 90
Graf č. 16: Podíl gestorů na 10 % MeO s největšími náklady 91
Graf č. 17: Podíl 10 % nejnákladnějších MeO na celkových nákladech 91
Graf č. 18: Výše nákladů dle let započetí členství (bez ČNB a MF) 92
Graf č. 19: Výše nákladů dle let započetí členství (s ČNB a MF) 92
Graf č. 20: Náklady na MeO se vstupem před rokem 1992 dle odborného gestora 93
Graf č. 21: Náklady na MeO se vstupem 1993–2003 dle odborného gestora 93
Graf č. 22: Náklady na MeO se vstupem po roce 2004 dle odborného gestora 94
Graf č. 23: Náklady na MeO bez uvedení započetí vstupu dle gestora (celkem 16 772 623 Kč) 94
Graf č. 24: Počet členství/počet členů EU v dané MeO 95
Graf č. 25: Výdaje na MeO/počet členů EU 96
Graf č. 26: Podíl definovaných významů MeO celkem 104
Graf č. 27: Definovaný význam dle typu MeO: NV 105
Graf č. 28: Definovaný význam dle typu MeO: ON 106
Graf č. 29: Definovaný význam dle typu MeO: VL 106
Graf č. 30: Definovaný význam dle typu MeO: DU 107
Graf č. 31: Definovaný význam dle roku vstupu do MeO: před rokem 1992 107
Graf č. 32: Definovaný význam dle roku vstupu do MeO: v letech 1992–2004 108
Graf č. 33: Definovaný význam dle roku vstupu do MeO: po roce 2004 108